

Prædiken til Midtfaste søndag

Prædikentekst Johannesevangeliet kap. 6,24-35:

Da skaren nu så, at Jesus ikke var der og hans disciple heller ikke, gik de om bord i bådene og kom til Kapernaum og ledte efter Jesus. Og da de fandt ham på den anden side af søen, sagde de til ham: »Rabbi, hvornår er du kommet hertil?« Jesus svarede dem: »Sandelig, sandelig siger jeg jer: I leder ikke efter mig, fordi I fik tegn at se, men fordi I fik brød at spise og blev mætte. Arbejd ikke for den mad, som forgår, men for den mad, som består til evigt liv, den som Menneskesønnen vil give jer; for ham har Faderen, Gud selv, sat sit segl på.« Så sagde de til ham: »Hvad skal vi gøre, for at vi kan gøre Guds gerninger?« Jesus svarede dem: »Guds gerning er den, at I tror på ham, han har udsendt.« Da sagde de til ham: »Hvilket tegn gør du, så vi kan se det og tro dig? Hvad kan du gøre? Vore fædre spiste manna i ørkenen, som der står skrevet: »Brød fra himlen gav han dem at spise.« Jesus sagde så til dem: »Sandelig, sandelig siger jeg jer: Moses gav jer ikke brødet fra himlen, men min fader giver jer brødet fra himlen, det sande brød. For Guds brød er det, der kommer ned fra himlen og giver liv til verden.« De sagde til ham: »Herre, giv os altid det brød!« Jesus sagde til dem: »Jeg er livets brød. Den, der kommer til mig, skal ikke sulte, og den, der tror på mig, skal aldrig tørste. Amen

Prædiken

Jesus er livets brød. Det vil sige, han er den som er nødvendig for, at vi kan overleve på jorden. Men han er også den, der gør, at vi kan få et evigt liv. Billedet af brødet vi kan forstå, peger mod en dybere sandhed, som vi kun kan tro. Det er det vi bekender med trosbekendelsen: Kristus er undfanget ved Helligånden og født af jomfru Maria.

Det siger man jo for at understrege, at Jesus er både Guds søn og et menneske, som blev født af et andet menneske, nemlig jomfru Maria. Jesus er altså både Gud og menneske. Helligånden er den kraft, som ligger i ham ud over den kraft, som ellers ligger i mennesket.

Det næste, der siges om Jesus er, at han er pint af Pontius Pilatus. Egentlig er det jo en mærkelig ting, at der pludselig trækkes et andet menneske med ind i trosbekendelsen. Men grunden må være

den, at det skal slås helt fast, at Jesus var et rigtigt menneske, der levede og døde og ikke en skikkelse fra en historie eller en myte.

Man kender også denne Pontius Pilatus fra andre kilder end Det ny Testamente fra denne tid. Den romerske forfatter Tacitus skriver om en opstand i Rom i år 44 e.kr, hvor han fortæller, at det var kristne som forårsagede uro i Rom, og at uroen opstod, fordi man skændtes om en Kristus, der var blevet henrettet af Pontius Pilatus, mens han var statholder i Judæa.

Det er vigtigt, at Jesus ikke var en opdigtet skikkelse, men netop Guds søn født som tømreren og Maria barn i byen Nazareth og henrettet omkring 30 år senere i Jerusalem.

Jesus er Gud i tiden, ikke en græsk opdigtet gud som bor på olympen eller en årstidsgud som Baal, der kun levede i ritualerne og myterne om ham.

Jesus døde også rigtigt, bekender vi videre, når vi siger: korsfæstet, død og begravet. Han er ikke skindød som muslimerne f.eks. hævder om Jesus. De og andre mener – uden noget som helst troværdigt belæg i øvrigt – at Jesus skindød blev taget ned fra korset og senere blev taget væk og kom til at leve et almindeligt liv i Galilæa, hvor han blev gift med Maria Magdalene. Det er jo også disse historier, man har lavet bøger og film om, hvor den mest populære har været ”Da Vinci mysteriet”.

Men vi bekender, at han døde rigtigt, og alle de tidligste vidnesbyrd, man kender fra de kristne skrifter, siger det jo også. Man kender jo hele den gruppe mænd som var Jesus’ disciple. De tager ud i hele Middelhavsområdet og forkynder kristendommen, Jesus som korsfæstet, død og begravet. Vi har Paulus’ breve til de forskellige menigheder, som er skrevet mellem 14 og 30 år efter korsfæstelsen og det er jo helt vanvittigt at hævde, at mens Jomfru Maria, Maria Magdalene og Peter og Paulus og Johannes og alle de andre er draget rundt og har forkyndt, at Jesus døde, så skulle han have levet i det samme land mindre end 50 kilometer fra Jerusalem.

Det er der derfor ikke noget som helst om andet end fantasifulde forfattere, der skriver 7-800 år senere på deres historier.

Så bekender vi også, at Jesus er nedfaret til dødsriget. Det er straks en anden sag, for hvordan kan man vide det? I første Petersbrev kap. 3 v. 19-20 står: "Jesus blev dræbt i kødet, gjort levende i Ånden og i den gik han til de ånder, der var i fængsel og prædikede for dem; det var dem, som var ulydige, dengang Gud ventede langmodigt i Noas dage, da arken blev bygget..."

Det tidsrum, som man må tænke sig, at dette skulle være sket, er jo fra Langfredag til Påskemorgen, men da lå Jesus i graven og var ganske uden selskab, som vi hører.

Når vi derfor siger at han er nedfaret til dødsriget, må det skyldes en anden grund end, at nogen skulle have set det eller troet at have set det. Jeg tror, det er, fordi de første kristne dermed ville sige, at Jesus ikke bare døde for de levende, men også for de døde. Det betyder, at alle de, som er døde før Jesus, også har del i håbet.

Maleren Joakim Skovgaard har fastholdt dette i et meget smukt billede. Man ser indgangen til Dødsriget, stedet under jorden som man forestiller sig det i et billede. Der er i Helvede fyldt med knogler, rædsel og død. Men ved indgangen står Jesus og han løfter armene op, bagfra strømmer lyset ind mod de døde. Og lige foran ham knæler en nu levendegjort kvinde, nemlig Eva, og bag hende rejser andre sig fra døden. Jesus bringer håb og liv til dem.

Netop ordene om at han er nedfaret til dødsriget, løser også et problem, som man nogen gange får, når man spørger: Men hvad så med alle dem som ikke er kristne, både dem der levede før og efter Kristus er de så fortabte? Er der ingen mulighed for dem? Jo, det er der, fordi Gud er herre over både levende og døde, så er der mulighed og håb selv i døden.

Derfor var der også mange, som, når de selv var blevet døbt i den første kirkes tid, lod sig døbe oven på deres forældres eller bedsteforældre eller andre kæres grave, for at de også skulle få del i håbet og opstandelsen.

Men dødsriget, siger vi til os selv. De vil vel ikke have os til at tro, at graver vi dybt nok ned i jorden, så kommer vi til et sted, hvor folk pines. Nej, på den måde tror jeg ikke Dødsriget findes, men findes der ikke et Dødsrige?

Vi lægges jo i jorden og forgår, alle mennesker dør og forsvinder. Og et menneske er jo både krop og sjæl og ånd og ikke bare en maskine eller et dyr. Der er mere at sige om mennesket end døden og det rent kropslige, siger Gud. Derfor er Dødsriget der, hvor man er uden for Guds historie i tiden. Man kalder af den grund kirkegården et hvilested, hvor man venter på opstandelsen. Et dødsrige kan man forestille sig på mange måder, i gammel tid var det ofte som et pinested, hvor man blev straffe for de onde gerninger, man ikke var blevet straffet for på jorden, på den tid så man altså dødsriget som et konkret sted under jorden, hvor man var overgivet til Guds fjender, mens sov en søvn uden for historien, men inden for Guds forsyn.

Man må bruge de billeder, man nu vil om dette Dødsrige, men det vigtige at huske på, det er jo, hvorfor vi siger dette i trosbekendelse: Vi siger det for at fastholde, at de døde ikke er døde for Gud og dermed til syvende og sidst heller ikke er døde for os, selvom de ligger i graven. De døde er mere end minder.

På tredjedagen opstanden fra de døde, fortsætter trosbekendelsen. Det er jo meget vigtigt: Det er påskedags store begivenhed, der får kristendommen til at blive et glædeligt budskab, for Kristus siger til røveren på korset: i dag skal du være med mig i Paradis og med sin opstandelse viser han, at det er sandt, hvad han siger. Han er opstanden! Det er ikke bare budskabet, der er opstået, men Jesus i kød og blod og det betyder, at vi skal være, hvor han er.

Denne del om Jesus i trosbekendelsen slutter med ordene: Opfaret til Himmels, siddende ved Gud Faders, den almægtiges, højre hånd, hvorfra han skal komme at dømme både levende og døde.

Her står man let af, for hvad betyder det? Opfaret, tog han en raket eller kunne han selv, og hvis der ikke ligger en Himmel over skyerne, hvor var det så lige han for hen? Og siddende ved Gud Faders højre hånd? Er der over skyerne i den Himmel, der ikke findes, lavet en gammel kongelig tronsal, hvor Jesus sidder eller hvad er det lige, vi skal forstå ved det her? Hvor farer han hen og hvor befinder Gud og hans søn og Helligånden sig lige nu?

Det, vi siger med disse ord, er jo også billeder på en virkelighed, som vi ikke kan udtrykke på anden måde, hvis vi skal udtrykke at denne verden og Guds rige er to forskellige ting, men at Kristus regere i begge. Vi siger det ikke, fordi Gud er begrænset, men fordi vores fornuft og forstand er det. Men det betyder, at vi tror på, at Guds rige ikke er af denne verden, og som der står på vores prædikestol i Domkirken, at vores borgerskab er i Guds rige, at det sidste ord ikke blev sagt om Jesus med døden, at vi har et håb og en dommer, der gør, at vi ikke er ligegyldige stykker kød, der vralter rundt i verden til vi vælter omkuld.

Det bruger vi billeder på at udtrykke sandheden tydelig. Jesus gør det selv, når han siger os ting, som vi kender, men som peger ud over vores verden, mod hans rige, hvor dåben har givet os borgerskab. Derfor taler han om sig selv som livets brød. Et billede som vi kender: uden brød, uden mad kan vi ikke leve, sådan er det også med hensyn til det evige liv, uden ham kan vi hverken leve her eller leve i hans rige.

Amen